

**GENERALNY INSPEKTOR
OCHRONY DANYCH
OSOBOWYCH**

Michał Serzycki

Warszawa, dnia   października 2007 r.

GI-DEC-DOLiS- 228 /07

DECYZJA

Na podstawie art. 104 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 z późn. zm.) oraz art. 12 pkt 2, art. 22 w związku z art. 18 ust 1 pkt 1, art. 23 ust. 1 pkt 2 i pkt 5 oraz art. 24 ust. 1 i art. 25 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 z późn. zm.) i w związku z art. 105 ust. 4 i art. 105a ust 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe (Dz. U. 2002 r. Nr 72 poz. 665 ze zm.), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w sprawie wniosku Pani **X** dotyczącego przetwarzania jej danych osobowych przez **Bank** oraz przez Biuro Informacji Kredytowej

- 1) nakazuję Biuru Informacji Kredytowej, udzielenie Pani **X**, informacji wskazanych w art. 25 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 ze zm.),**
- 2) w pozostałym zakresie odmawiam uwzględnienia wniosku.**

Uzasadnienie

Do Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych wpłynął wniosek Pani **X** (zwanej dalej Skarżącą) dotyczący przetwarzania jej danych osobowych przez Bank C, zwany dalej Bankiem oraz przez Biuro Informacji Kredytowej, zwane dalej BIK.

Skarżąca wskazała, że „nigdy nie zostałam poinformowana ani przez Bank **C**., ani też przez BIK S.A. o umieszczeniu moich danych w bazie BIK” oraz wskazała na przetwarzanie jej danych w BIK niezgodnie z obowiązującym przepisem art. 105a ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe (Dz. U. 2002 r. Nr 72 poz. 665 ze zm.), zwanej dalej Prawem bankowym oraz orzecznictwem sądów administracyjnych.

W ocenie Skarżącej powyższe naruszenia uprawniają do wydania przez Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych decyzji nakazującej usunięcie jej danych osobowych z bazy BIK S.A.

W toku postępowania przeprowadzonego w niniejszej sprawie Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych ustalił następujący stan faktyczny :

1. Bank pozyskał dane osobowe Skarżącej w związku z podpisaniem przez nią umów kredytowych: umowa z dnia 28 listopada 2002 r. nr 203-(...) oraz umowa z dnia 28 listopada 2002 r. nr 203-(...).
2. W dniu 20 listopada 2002 r. Skarżąca podpisała oświadczenie (kopia w aktach sprawy), w którym potwierdza otrzymanie informacji o: pełnej nazwie i siedzibie administratora danych, celu ich zbierania, o przewidywanych kategoriach odbiorców danych (możliwość udostępnienia danych „podmiotom upoważnionym przez przepisy Prawa bankowego”), o oprowie wglądu do jej danych oraz ich poprawiania, a także obowiązku podania danych w celu zawarcia i realizacji umowy.
3. W dniu 22 czerwca 2001 r. pomiędzy Bankiem a BIK została zawarta umowa, która określa zasady współpracy w zakresie zbierania i udostępniania informacji na podstawie art. 105 ust 4 Prawa bankowego.
4. Dane osobowe Skarżącej były przekazywane przez Bank do BIK we wsadach informacyjnych od maja 2004 r. do czerwca 2006 r.
5. Aktualnie ww. rachunki Skarżącej mają status rachunków otwartych.

Po zapoznaniu się z całością zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych zważył, co następuje:

1) Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 ze zm.), zwana dalej ustawą, określa zasady postępowania przy przetwarzaniu danych osobowych oraz prawa osób fizycznych, których dane osobowe są lub mogą być przetwarzane w zbiorach danych (art. 2 ust. 1 ustawy). Zgodnie z art. 7 ust. 4 ustawy administratorem danych jest organ, jednostka organizacyjna, podmiot lub osoba, o których mowa w art. 3, decydujące o celach i środkach przetwarzania danych osobowych. Z kolei w myśl art. 25 ust. 1 ustawy w przypadku zbierania danych nie od osoby, której one dotyczą, administrator danych jest obowiązany poinformować tę osobę, bezpośrednio po utrwaleniu zebranych danych o: adresie swojej siedziby i pełnej nazwie, celu i zakresie zbierania danych, a w szczególności o odbiorcach lub kategoriach odbiorców danych, źródle danych, prawie dostępu do treści swoich danych oraz ich poprawiania, uprawnieniach wynikających z art. 32 ust 1 pkt 7 i 8 ustawy.

Odnosząc się zatem do zarzutu Skarżącej dotyczącego niewypełnienia wobec niej przez BIK obowiązku informacyjnego wynikającego z ww. przepisu, podkreślić należy, że BIK jest administratorem danych, na którym spoczywają obowiązki wynikające z ustawy o ochronie danych osobowych, a zatem również obowiązek informowania osoby, której dane zostały zebrane o okolicznościach wymienionych w ww. przepisie. Tymczasem Skarżąca nie została poinformowana

przez BIK o adresie siedziby i pełnej nazwie tego administratora, o celu i zakresie zbierania danych, ich źródle, o prawie dostępu do treści danych i możliwości ich poprawiania oraz uprawnieniach wynikających z art. 32 ust 1 pkt 7 i 8 ustawy. Jednocześnie wskazać należy, że zgodnie z art. 25 ust 2 pkt 6 ustawy – przepisu Oust 1 nie stosuje się jeżeli osoba której dane dotyczą, posiada informacje, o których mowa w ust 1. Powołując się na ten zapis BIK stwierdził, że „informacje, o których mowa w art 25 ust 1 ustawy (...) winny być znane klientowi banku i tym samym (...) obowiązek informacyjny, o którym mowa w art. 25 ust. 1 nie ma zastosowania do BIK”. Twierdzenie to w opinii Generalnego Inspektora nie znajduje uzasadnienia. Podkreślić bowiem należy, że żaden z zapisów umowy zawartej pomiędzy Bankiem a BIK nie przewiduje wyręczenia BIK przez Bank od obowiązków ciążyących na nim jako administratorze danych i nie nakłada na Bank obowiązku informowania jego klientów o ww. okolicznościach.

2) Odnosząc się do wniosku Skarżącej o wydanie przez Generalnego Inspektora decyzji nakazującej usunięcie jej danych osobowych z bazy BIK S.A., wskazać należy, że w świetle przepisów ustawy o ochronie danych osobowych, podstawowym obowiązkiem każdego administratora jest przetwarzanie danych osobowych z zachowaniem przesłanek określonych w ustawie, a zgodnie z art. 23 ust. 1 pkt. 2 ustawy przetwarzanie danych osobowych należy uznać za dopuszczalne w szczególności wówczas, gdy jest to niezbędne dla zrealizowania uprawnienia lub spełnienia obowiązku wynikającego z przepisu prawa. Jednocześnie, art. 23 ust. 1 pkt 5 ustawy stanowi, iż przetwarzanie danych osobowych jest dopuszczalne, jeżeli jest to niezbędne do wypełnienia prawnie usprawiedliwionych celów realizowanych przez administratorów danych albo odbiorców danych, a przetwarzanie nie narusza praw i wolności osoby, której dane dotyczą. Zgoda osoby, której dane dotyczą, o której mowa w art. 23 ust. 1 pkt 1 ustawy, nie jest więc jedyną i wyłączną przesłanką przetwarzania danych osobowych osoby, której dane dotyczą.

Aktem prawnym zawierającym szczegółowe regulacje dotyczące procesu przetwarzania danych osobowych klientów banków jest przede wszystkim Prawo bankowe. Ocena legalności przekazania danych osobowych Skarżącej do Biura Informacji Kredytowej S.A., jak również ocena legalności procesu dalszego przetwarzania przedmiotowych danych w prowadzonym przez BIK zbiorze, musi być zatem dokonywana w powiązaniu z przepisami Prawa bankowego.

BIK S.A. jest instytucją utworzoną na podstawie art. 105 ust. 4 Prawa bankowego, który stanowi, że banki mogą, wspólnie z bankowymi izbami gospodarczymi, utworzyć instytucje do gromadzenia, przetwarzania i udostępniania: bankom - informacji stanowiących tajemnicę bankową w zakresie, w jakim informacje te są potrzebne w związku z wykonywaniem czynności bankowych, innym instytucjom ustawowo upoważnionym do udzielania kredytów - informacji o wierzytelnościach oraz o obrotach i stanach rachunków bankowych w zakresie, w jakim informacje te są niezbędne w związku z udzielaniem kredytów, pożyczek pieniężnych, gwarancji bankowych i poręczeń. Informacje zawarte w BIK służyć mają wypełnianiu przez banki jako instytucje zaufania publicznego ich ustawowych obowiązków związanych z koniecznością dokładania szczególnej staranności w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa przechowywanych środków pieniężnych, czyli

w zakresie ochrony depozytów (art. 50 ust. 2 Prawa bankowego), a także z koniecznością należytego badania zdolności kredytowej, od której istnienia (zgodnie z art. 70 ust. 1 Prawa bankowego), bank uzależnia udzielenie kredytu. Badanie zdolności kredytowej, na którą składa się zdolność do spłaty zobowiązań i wiarygodność kredytowa, jest niezwykle istotnym elementem w działalności banku. Biuro Informacji Kredytowej zostało utworzone właśnie w celu zmniejszenia dla banków i instytucji kredytowych ryzyka udzielania trudnych kredytów, przyspieszenia i uproszczenia procedur kredytowych, wspomagania decyzji banków dotyczących udzielania kredytu. Zgodnie z art. 105a ust 1 Prawa bankowego, przetwarzanie przez banki, inne instytucje ustawowo upoważnione do udzielania kredytów oraz instytucje utworzone na podstawie art. 105 ust. 4 (np. BIK), informacji stanowiących tajemnicę bankową w zakresie dotyczącym osób fizycznych może być wykonywane, z zastrzeżeniem art. 104, 105 i art. 106-106c, w celu oceny zdolności kredytowej i analizy ryzyka kredytowego.

Przekazanie danych osobowych przez Bank do BIK nastąpiło w oparciu o przesłankę wymienioną w art. 23 ust. 1 pkt. 2 ustawy (w związku z ww. przepisem Prawa bankowego) oraz o przesłankę, o której mowa w ww. art. 23 ust. 1 pkt 5 czyli prawnie usprawiedliwiony cel realizowany przez administratorów danych. Celem tym jest usprawnienie i przyspieszenie przepływu danych pomiędzy bankami, a zatem wymiana informacji, która przynosi wymierne korzyści nie tylko całemu sektorowi bankowemu, ale przede wszystkim klientom banków. Dla legalności udostępnienia przez Bank i przetwarzania przez BIK przedmiotowych danych zgoda Skarżącej nie była wymagana.

Jednocześnie zauważyć należy, że zobowiązania Skarżącej nie wygasły do dnia dzisiejszego i jak wynika z przesłanych wyjaśnień i dokumentów zadłużenie z tytułu udzielonych kredytów będzie spłacane do dnia 11 listopada 2027 r. Do Skarżącej nie odnoszą się zatem przepisy art. 105 a ust. 2 - 7 Prawa bankowego, ponieważ regulują one przetwarzanie danych po wygaśnięciu zobowiązania.

Wskazać w tym miejscu należy, że powołany przez Skarżącą wyrok WSA sygn. (II SA/Wa 1734/06) odnosi się do sytuacji w której dane dłużnika (terminowo wywiązującego się ze swoich zobowiązań) figurowały bez jego zgody w rejestrze BIK po wygaśnięciu zobowiązania. Wbrew opinii Skarżącej wyrok ten nie zapadł zatem w analogicznej sytuacji, a w sprawie zakończonej tym wyrokiem miały zastosowanie inne przepisy Prawa bankowego. Ponadto, podkreślić należy, że zgodnie z zasadami wynikającymi z polskiego systemu prawa każda ze spraw rozpatrywanych przez Generalnego Inspektora Danych Osobowych podlega indywidualnej ocenie zarówno organu jak i ewentualnie sądu. Orzecznictwo sądowe, jakkolwiek pomocne i brane pod uwagę przy wydawaniu decyzji administracyjnych, nie stanowi źródła prawa w rozumieniu art. 87 ust 1 Konstytucji RP.

Odnosząc się do zarzutu Skarżącej dotyczącego „niespełnienia przez administratora danych obowiązków informacyjnych z przepisu art. 24 (...)”, wskazać należy, że stosownie do treści art. 24

ust. 1 ustawy o ochronie danych osobowych, w przypadku zbierania danych osobowych od osoby, której one dotyczą, administrator danych jest obowiązany poinformować tę osobę o: 1) adresie swojej siedziby i pełnej nazwie, a w przypadku gdy administratorem danych jest osoba fizyczna - o miejscu swojego zamieszkania oraz imieniu i nazwisku, 2) celu zbierania danych, a w szczególności o znanych mu w czasie udzielania informacji lub przewidywanych odbiorcach lub kategoriach odbiorców danych, 3) prawie dostępu do treści swoich danych oraz ich poprawiania, 4) dobrowolności albo obowiązku podania danych, a jeżeli taki obowiązek istnieje, o jego podstawie prawnej.

Skarżąca podpisując z Bankiem w dniu 28 listopada 2002 r. umowy kredytowe posiadała wszystkie informacje, o których mowa w powyższym przepisie. W dniu 20 listopada 2002 r. Skarżąca podpisała bowiem oświadczenie, w którym potwierdza ich otrzymanie. Trudno zatem przyjąć koncepcję Skarżącej, że Bank – jako administrator danych nie wypełnił wobec niej ciężącego na nim obowiązku wynikającego z ww. przepisu.

Biorąc powyższe pod uwagę, uznać należy, że przetwarzanie danych osobowych Pani X w zbiorze prowadzonym przez BIK, przekazanych do tego zbioru przez Bank jest legalne i nie narusza przepisów ustawy o ochronie danych osobowych.

W tym stanie faktycznym i prawnym Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych rozstrzygnął, jak w sentencji.

Decyzja niniejsza jest ostateczna. Na podstawie art. 21 ust. 1 ustawy o ochronie danych osobowych, stronie niezadowolonej z niniejszej decyzji przysługuje, w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia, prawo złożenia do Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy (adres: Biuro Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych, ul. Stawki 2, 00 – 193 Warszawa).